

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Dotace

Tipy a triky

Právo

Ze světa

Z judikatury

Krátce

Červen 2023

Obsah

Editorial

Daně

Konsolidační balíček I: Přehled zásadních daňových změn

Konsolidační balíček II: Daň z příjmu fyzických osob a odvody pojistného

Stavebnictví: Co se od července mění v DPH

Implementace minimální daně v ČR: Na koho dopadne dorovnávací daň?

Dotace

Zastropování cen energií: Praktické tipy a zkušenosti

Tipy a triky

Jakých úroků se domáhat u správce daně?

Právo

Whistleblowing za dveřmi. Co přinese nový zákon a proč nechrání anonymní oznamovatele?

Česko bude zálohovat PET lahve a plechovky

Zásada obecné korporační loajality v praxi

Ze světa

Čeká nás od nového roku povinná elektronická fakturace?

Z judikatury

NSS ke službám přijatým ze skupiny

Krátce

Stručné aktuality, červen 2023

Editorial

V Daňovkách se nepřekvapivě zabýváme tématem konsolidačního balíčku. Jedním z celé řady opatření je návrh omezit tzv. časový test. Při prodeji cenných papírů a podílů v obchodních společnostech fyzickými osobami aktuálně platí, že příjem je osvobozený, pokud nepřesahuje částku 100 tisíc Kč ročně anebo pokud jsou cenné papíry drženy déle než 3 roky, resp. 5 let v případě podílů v obchodních společnostech. Vláda navrhuje omezit toto osvobození částkou 40 miliónů Kč.

Vrací se tak do hry téměř tři roky starý nápad – pamětníci si určitě vzpomenou na pozměňovací návrh bývalého poslance Mikuláše Ferjenčíka. Tentokrát je limit dvojnásobný a návrh je v legislativně-technické rovině propracovanější. Řeší způsob alokace pořizovací ceny ke zdaňovaným příjmům z prodeje, nechybí „přechodné ustanovení“, podle kterého se bude efektivně zdaňovat pouze nárůst hodnoty po 1. lednu 2024. Jde o to, že návrh namísto standardní pořizovací ceny umožňuje použít jako daňový výdaj tržní hodnotu cenných papírů a podílů v obchodních společnostech k 31. prosinci 2023. Prodávající budou muset tuto tržní hodnotu při případné daňové kontrole prokázat, v příštím roce lze tedy očekávat zvýšený zájem o znalecké posudky.

Návrh naopak neřeší situace, kdy původní cenné papíry nebo podíly byly vloženy do jiné společnosti či nahrazeny jinými cennými papíry nebo podíly z důvodu fúze nebo jiné přeměny. K takovým situacím v praxi samozřejmě může docházet, nezbyvá než doufat, že se toto podaří vyjasnit v další fázi legislativního procesu.

I když při současné politické konstelaci lze očekávat schválení návrhu, omezení časového testu budí kontroverze především proto, že cílí ve velké míře na české podnikatele, kteří roky budovali své firmy ze zdaněných příjmů. S ohledem na novodobou českou historii je to pádný argument. Zastánci omezení časového testu na druhou stranu argumentují, že vyspělé ekonomiky se soustředí primárně na zdanění příjmů nikoliv u právnických osob, ale až na konci řetězce v rukách vlastníka – fyzické osoby. Jakékoliv osvobození je spíše výjimka pro menší portfoliové investice než pro masivní kapitálové divestice.

Přeji vám krásný začátek léta se vzrůstajícími teplotami nejen v politických vodách.

Ladislav Malůšek
Partner
KPMG Česká republika

4 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

Konsolidační balíček I: Přehled zásadních daňových změn

V polovině května představila vládní koalice řadu změn, kterými plánuje zvýšit příjmy státního rozpočtu. Změny se dotknou většiny korporací, zaměstnanců i podnikatelů. Nová pravidla by měla platit od 1. ledna 2024. Přinášíme přehled klíčových návrhů vyplývajících z materiálu připraveného pro jednání vlády. Po schválení vládou, ke kterému došlo 28. června, změny projedná Poslanecká sněmovna.

Ivana Stibůrková
istiburkova@kpmg.cz

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Mirka Malá
mmala@kpmg.cz

Daň z příjmů právnických osob

Zvýšení sazby daně

Nejvýraznější změnou pro právnické osoby má být zvýšení standardní sazby daně z příjmů o dva procentní body **z 19 % na 21 %**. V důsledku této změny vláda očekává v roce 2025 meziroční přírůstek do státního rozpočtu ve výši 22 mld. Kč.

Omezení daňové uznatelnosti u vybraných nákladů

V oblasti uznatelnosti daňových nákladů koalice navrhuje:

- zavedení limitu pro stanovení vstupní ceny osobních automobilů pro podnikatelské účely, a to ve výši 2 mil. Kč (odpisy ze vstupní ceny nad 2 mil. Kč by byly daňově neúčinné); v případě finančního leasingu se bude limitace aplikovat na nájemce v podobě omezení daňové uznatelnosti leasingových splátek, a to jak v úhrnu, tak i za jedno zdaňovací období;
- zrušení daňové uznatelnosti tichého vína jako daru do výše 500 Kč;
- zrušení odpočtu úhrad na zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání;
- zrušení omezení uznatelnosti nákladů na vlastní stravování zaměstnanců a daňové neuznatelnosti u stravenek nad zákonný limit, zavedení mimořádných odpisů u automobilů na elektrický pohon pořízených v období od 1. ledna 2024 do 31. prosince 2028;
- zrušení daňové neuznatelnosti výdajů na některé zaměstnanecké benefity poskytované formou nepeněžního plnění (například příspěvky na kulturní akce, zájezdy, sportovní akce aj.), u kterých novela zruší jejich osvobození na straně zaměstnanců;
- zrušení daňové neuznatelnosti u nákladů převyšujících příjmy v zařízeních k uspokojování potřeb zaměstnanců a

5 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

- zavedení mimořádných odpisů u automobilů na elektrický pohon pořízených v období od 1. ledna 2024 do 31. prosince 2028.

Daňová uznatelnost výdajů na výše uvedené benefity má být nově podmíněna uvedením práva na daný benefit v kolektivní či pracovní smlouvě nebo vnitřním předpisem zaměstnavatele. Novelou by přitom mělo být v zákoně explicitně uvedeno, že daňově uznatelné jsou i náklady na benefity poskytované rodinným příslušníkům zaměstnanců.

Oznamování příjmů plynoucích do zahraničí

Vláda navrhuje také změny v oblasti oznamování příjmů plynoucích do zahraničí. Novelou vláda ruší zavedený limit pro povinné oznamování a současně navrhuje zúžit oznamovací povinnost pouze na příjmy z licenčních poplatků a podílů na zisku. V praxi by tedy již nebylo nutné oznamovat například příjmy z poskytování služeb.

Daň z hazardu

Provozovatelům vybraných hazardních her se má navýšit druhá daňová sazba ze současných 23 % **na 30 %**.

Daň z nemovitých věcí

Koalice navrhuje zavedení tzv. státní části daně z nemovitých věcí, která by měla odpovídat výši současné daně před aplikací místního koeficientu. Daň by se tedy nově skládala z části, která bude příjmem státního rozpočtu (státní daň), a části, která bude nadále příjmem obecních rozpočtů (místní daň). Obcím zůstane pravomoc ovlivnit výběr své části daně aplikací **koeficientu na místní daň. Koeficient bude volitelný ve výši 0,5–5** (aktuálně 1,1–5). V případech, kdy obec doposud neaplikovala a nadále nebude aplikovat místní koeficient, tak novela fakticky zdvojnásobí daňovou povinnost.

Vzhledem k tomu, že většina sazeb se od roku 2010 nezměnila, plánuje se také zavedení automatické valorizace daňové povinnosti aplikací **inflačního koeficientu**. Ten je pro rok 2024 navržen ve výši jedna a následně se bude odvíjet od vývoje indexu spotřebitelských cen.

Tato opatření by měla přinést do státního rozpočtu zhruba 9 mld. Kč již v prvním roce účinnosti novely. Novela bude použitelná pro výpočet daně z nemovitých věcí na rok 2024, pokud novela nabude účinnosti do 1. ledna 2024 (daň z nemovitých věcí se vyměruje na základě skutečností k prvnímu dni kalendářního roku).

Součástí novely je i komplexní úprava koeficientů, kterými mohou obce ovlivňovat výnos z této daně a celá řada dalších dílčích změn, například v oblasti vymezení jednotlivých nemovitých věcí pro účely daně a rozahu i osvobození pozemků a staveb, které mohou významně ovlivnit daňovou povinnost.

Daň z přidané hodnoty

V rámci zjednodušení systému DPH je navrhována významná reforma sazeb této daně: sloučením dvou současných snížených sazeb DPH na jednu ve výši 12 % budeme mít nově „pouze“ **dvě sazby DPH ve výši 12 % a 21 %**. Tím by se měla snížit daňová zátěž u základního zboží, jako jsou potraviny, bydlení či zdravotnické výrobky, přičemž vláda očekává úspory pro občany v této oblasti ve výši 6,3 mld. Kč.

Zároveň vláda navrhuje zcela osvobodit od DPH dodání knih, a to jak tištěných, tak elektronických. V této souvislosti bude nově možné požádat Generální finanční ředitelství o závazné posouzení pro potvrzení osvobození u konkrétního dodání knih a poskytnutí obdobných služeb. Časopisy a noviny mají zůstat ve snížené 12% sazbě DPH.

Do základní sazby DPH by dle vlády měly být přesunuty činnosti, které jsou podle jejího názoru bez prokazatelného

6 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

sociálního či zdravotního významu, například by se mělo jednat o ty, které byly do snížené sazby zařazeny z důvodu covidové pandemie nebo EET, jako kadeřnické služby, opravy obuvi, svoz, přepravu a skladování komunálního odpadu.

Možnost **odpočtu DPH u osobních automobilů** bude omezena částkou 420 tis. Kč, což odpovídá **základu daně 2 mil. Kč**, a to nejen z titulu pořízení takového automobilu, ale také včetně následného technického zhodnocení. Tuto změnu bude Ministerstvo financí ještě konzultovat s Evropskou komisí.

Spotřební daně

Vláda proklamuje heslo „zvyšujeme daně z neřestí“ a v souladu s tímto přístupem navrhuje **nárůst spotřebních daní** z tabákových výrobků a lihu a daní z hazardních her. Dle odhadů toto navýšení přinese do státního rozpočtu přes 10 mld. Kč.

Jaký bude další postup?

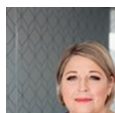
Po schválení vládou začne Poslanecká sněmovna podle předběžných informací příslušné novely projednávat v průběhu července. Vzhledem k veřejné diskusi lze očekávat, že v balíčku bude docházet k úpravám. Legislativní proces proto budeme i nadále sledovat.

Pozn: Článek byl aktualizován 3. července 2023.

7 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

Konsolidační balíček II: Daň z příjmu fyzických osob a odvody pojistného

Zásadní změny v oblasti daní a pojistného mají dopadnout nejenom na společnosti, ale také na zaměstnance a pracovníky. Chystá se zrušení či snížení úlev na dani z příjmů fyzických osob a rovněž úpravy v odvodech pojistného nebo zaměstnaneckých benefitů.

Lenka Nováková
lnovakova@kpmg.cz

Iva Krákorová
ikrakorova@kpmg.cz

Mária Marhefková
mmarhefkova@kpmg.cz

Rozšíření daňové progresse

Hranice pro uplatnění 23% sazby daně by se měla snížit z čtyřnásobku na trojnásobek průměrné měsíční mzdy. Při současné výši průměrné mzdy to znamená, že roční základ daně do výše 1 451 664 Kč bude zdaněn 15% sazbou daně a část základu daně převyšující tuto hodnotu bude podléhat sazbě ve výši 23 % (stávající roční hranice, od které se uplatňuje vyšší sazba daně, je 1 935 552 Kč).

U příjmů plynoucích na základě dohod o provedení práce se uplatnění srážkové daně dle § 6 odst. 4 ZDP nebude vázat na pevně stanovenou částku 10 000 Kč jako je tomu doposud, nýbrž na částku, která bude rozhodná pro účast zaměstnanců činných na základě dohody o provedení práce na nemocenském pojištění, tj. 25 % průměrné mzdy stanovené zákonem o nemocenském pojištění.

Rušení osvobození (nepeněžitých benefitů a některých dalších)

- Zrušení osvobození nepeněžitých benefitů poskytovaných zaměstnavatelem zaměstnanci a/nebo jeho rodinným příslušníkům (jedná se např. o poskytnutí rekreace, zájezdu, možnost pořízení zboží a služeb od zdravotnického zařízení, příspěvku na kulturní a sportovní akce, příspěvku na tištěné knihy atd.), což by současně znamenalo, že tyto nepeněžití benefity by nově podléhaly zdanění stejně jako mzda, a tudíž by také podléhaly odvodům pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.
- Zrušení osvobození u nadlimitních stravenek a zavedení stejného limitu pro osvobození jako u tzv. stravenkového paušálu. Dochází tedy ke sjednocení zdaňování příspěvků na stravování zaměstnanců tak, že osvobození se omezí u všech typů poskytovaného stravování na 70 % horní hranice stravného při pracovní cestě 5–12 hodin, což v současné době činí 107,10 Kč. Navíc je zavedena nová podmínka pro osvobození příspěvků na stravování zaměstnance, a to že přítomnost zaměstnance v práci během směny, resp. v rámci jednoho pracovního dne u zaměstnanců, kteří nemají stanovenou směnu (např. členové orgánů společnosti apod.), by trvala alespoň 3 hodiny.

8 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

- Zrušení osvobození státního příspěvku na stavební spoření.
- Zrušení samostatného osvobození kurzových zisků při směnách peněz, nově poplatníci budou moci na tyto kurzové zisky uplatnit osvobození do výše obecného limitu pro osvobození ostatních příjmů (souhrnně do 50 tis. Kč).

Zrušení některých odpočtů a slev na dani

- zrušení odpočtu příspěvku zaplaceného odborové organizaci;
- zrušení odpočtu za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání;
- sleva na manžela/manželku by se měla nově uplatnit pouze u druhého z manželů žijícího s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti a pečujícího o dítě do tří let věku, pokud roční hrubý příjem druhého z manželů nepřesáhne částku 68 000 Kč. Návrh zákona výslovně vymezuje, jaké příjmy nebudou zahrnovány do výše uvedeného limitu příjmů;
- sleva na dani pro studenta a
- sleva za umístění dítěte do předškolního zařízení, tzv. školkovné.

Omezení osvobození při prodeji cenných papírů a podílů

Při splnění stanoveného časového testu při prodeji cenných papírů (tři roky) nebo podílů ve společnostech (pět let) bude od daně **nově osvobozen příjem do výše 40 000 000 Kč na poplatníka a na zdaňovací období**, a nikoliv celý příjem jako doposud. Zdanitelný příjem bude stanoven poměrně podle podílu úhrnu příjmu převyšujícího 40 000 000 Kč k celkovému osvobozenému úhrnu příjmů. Do nákladů bude možné poměrně uplatnit výdaje související s příjmem, který není od daně osvobozen, tj. nabývací cenu cenných papírů nebo podílů.

V případě cenných papírů a obchodních podílů nabytých do 31. prosince 2023 může poplatník místo poměrného uplatnění nabývací ceny akcie nebo podílu uplatnit poměrně jejich tržní hodnotu stanovenou k 31. prosinci 2023 podle zákona o oceňování majetku, a navíc i související výdaje (např. platby za obchodování na trhu apod.). Tímto postupem má být zajištěno, že dani z příjmů bude podléhat pouze nárůst hodnoty cenných papírů a podílů, ke kterému dojde **od 1. ledna 2024**, tj. po nabytí účinnosti novely. Tento postup použijí i poplatníci, kteří uskutečnili převod cenných papírů nebo podílů před 31. lednem 2024, ale příjem z prodeje jim plyne po tomto datu (např. tzv. prodej na splátky). Tito poplatníci budou mít možnost volby a do nákladů si budou moci uplatnit buď tržní hodnotu stanovenou k 31. prosince 2023 nebo tržní hodnotu stanovenou k okamžiku úplatného převodu cenných papírů a podílů.

Obecný limit pro osvobození ostatních příjmů

Zavádí se **obecný limit pro osvobození ostatních příjmů do výše 50 000 Kč ročně** na poplatníka. Limit se uplatní pouze u stanovených druhů ostatních příjmů, např. u příjmů z příležitostných činností, darů nebo příjmů z tombol a hazardních her. Do výše uvedeného limitu bude možné např. osvobodit i kurzové zisky při směně peněz z účtu vedeného v cizí měně, jejichž osvobození má být novelou zrušeno.

Snížení nepeněžitého příjmu u zaměstnaneckých vozidel

Výše měsíčního nepeněžitého příjmu zaměstnance při používání vozidla pro soukromé i služební účely bude činit u bezemisních vozidel 0,25 % z jejich pořizovací ceny.

Dary na Ukrajinu

Novela prodlužuje platnost opatření v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině zavedených zákonem č.

9 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

128/2022 Sb. i na zdaňovací období roku 2023. V platnosti tak zůstanou např. 30% limity na dary poskytované v souvislosti s ozbrojeným konfliktem i osvobozené přechodné ubytování poskytované zaměstnavatelem. Dle důvodové zprávy bude muset plátce daně již odvedené zálohy na daň z příjmu ze závislé činnosti vrátit poplatníkovi, a to formou opravy jednotlivých dotčených měsíců mzdové agendy dle § 38i zákona o dani z příjmů. Touto opravou tak dojde i ke vrácení pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, pokud bylo odvedeno.

Změny v oblasti sociálního pojištění

Zaměstnanci: Znovuzavedení nemocenského pojištění

Ozdravný balíček znovu zavádí nemocenské pojištění hrazené zaměstnanci, a to ve výši 0,6 % z měsíčního vyměřovacího základu (hrubá mzda). V současné době hradí nemocenské pojištění pouze zaměstnavatel. Od ledna 2024 by se tak celkové odvody na sociální pojištění u zaměstnance zvýšily na **7,1 %** (místo 6,5 %).

Zaměstnanci: Změny v odvodech pojistného u dohod o provedení práce

Novela nově stanoví dva limity pro vznik účasti zaměstnanců, kteří pracují na základě dohody či více dohod o provedení práce, na nemocenském pojištění:

- **první limit** bude stanoven pro veškeré dohody o provedení práce u jednoho zaměstnavatele, a to ve výši 25% průměrné mzdy (tj. v současné době cca 10 080 Kč);
- **druhý limit** (vyšší) bude stanoven pro vznik účasti na pojištění při souběhu více dohod o provedení práce u několika zaměstnavatelů, a to ve výši 40 % průměrné mzdy.

Po překročení tohoto limitu již bude muset zaměstnavatel za osobu pracující na základě dohody o provedení práce odvést pojistné na sociální pojištění. Samotné limity by se měly týkat také odvodů pojistného na zdravotní pojištění, jelikož povinnost odvodů je vázána na účast na nemocenském pojištění.

Osoby samostatně výdělečně činné

Navrhuje se postupné zvyšování minimálního vyměřovacího základu pro odvody pojistného na sociální pojištění OSVČ ze současných 25 % průměrné mzdy na **40 % průměrné mzdy**. Všechny osoby výdělečně činné se dotkne zvýšení procentuální hranice základu daně pro výpočet odvodů pojistného ze stávajících 50 % na **55 % základu daně**.

Pozn.: Článek byl aktualizován 3. července 2023.

10 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

Stavebnictví: Co se od července mění v DPH

Novela zákona o DPH v souvislosti s novelou stavebního zákona mění od 1. července 2023 vymezení staveb rodinných a bytových domů, které budou mít nově širší pojetí. V návaznosti na to Generální finanční ředitelství aktualizuje svou informaci k uplatňování zákona o DPH u nemovitých věcí.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Michaela Baumann
michaelabaumann@kpmg.cz

Doposud vycházely definice nemovitostí z katastrálních předpisů, od začátku července však budou vycházet z nového stavebního zákona. Nejzásadnější změnou je **definice bytového a rodinného domu**. Nová definice již výslovně neobsahuje podmínku stavebně-právního určení k bydlení.

Tato změna bude mít dopad především na určení správné sazby DPH v případě stavebních prací u dokončené stavby pro bydlení a sociální bydlení nebo u výstavby a dodání stavby pro sociální bydlení. Dále bude mít vliv na splnění podmínek pro osvobození od DPH při dodání nemovitých věcí nebo při jejich nájmu.

Ačkoliv se jedná pouze o změnu terminologie, existují v této problematice i sporné oblasti, o kterých aktuálně diskutuje odborná veřejnost s finanční správou. I z tohoto důvodu se GFŘ rozhodlo aktualizovat Informaci, ve které si vzalo za cíl zpracovat nejen aktuální novelu, ale i další posuny, k nimž došlo od vydání předchozí metodiky v roce 2016, zejména vybranou judikaturu.

Jaký bude další vývoj?

Aktualizace informace je zatím ve stavu návrhu, který je dále diskutován. Mezi nejzajímavější témata patří změna limitu pro „podstatnou změnu“, shrnutí judikatury k problematice nájmu a souvisejících služeb nebo zpřesnění definice rodinného a bytového domu.

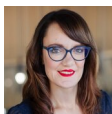
Vzhledem k předpokládané účinnosti novely zákona o DPH **od 1. července 2023** očekáváme, že finální podoba informace bude vydána před tímto datem. O dalším průběhu vás budeme informovat.

Implementace minimální daně v ČR: Na koho dopadne dorovnávací daň?

Návrh zákona, který zveřejnilo ministerstvo financí, se zavedením dorovnávací daně počítá již pro zdaňovací období zahájená od 31. prosince 2023. Dorovnávací daň se sazbou ve výši rozdílu mezi 15 % a specificky vypočtenou efektivní sazbou daně se bude týkat společností a stálých provozoven ze skupin s obratem přesahujícím 750 mil. eur. Tyto společnosti se budou muset zaregistrovat, podávat tzv. informační přehled a daňová přiznání k dorovnávací dani, hradit případnou daňovou povinnost a plnit případné další povinnosti.

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Ondřej Novák
ondrejnovak@kpmg.cz

Návrh zákona implementuje evropskou směrnici o globální minimální dani.

Tuzemská dorovnávací daň a dorovnávací daň dle evropské úpravy

Návrh zákona zakotvuje jak tzv. přiřazovanou dorovnávací daň dle evropské úpravy, tak i srovnatelnou vnitrostátní, tzv. tuzemskou, dorovnávací daň. Tuzemskou dorovnávací daň budou povinny hradit české společnosti ze skupin podléhajících dorovnávací dani, přiřazovanou dorovnávací daň je povinna hradit česká mateřská entita ze skupin podléhajících dorovnávací dani za své dceřiné členské entity v jiném státě. Povinnost hradit přiřazovanou dorovnávací daň nevznikne, pokud se stát dceřiných společností rozhodne zavést a vybrat vnitrostátní dorovnávací daň stanovenou za obdobných podmínek.

Poplatníci daně a registrační povinnost

Poplatníky obou výše uvedených dorovnávacích daní jsou české členské entity a dále hlavní entita (centrála) stále provozovny umístěné v ČR z daných skupin podniků.

Ke správě dorovnávací daně je bez ohledu na velikost členského subjektu příslušný Specializovaný finanční úřad.

Informační přehled a daňové přiznání k dorovnávací dani, splatnost dorovnávací daně

Informační přehled plní funkci oznámení účasti poplatníka v konkrétní skupině a shrnutí splnění jeho povinností bez ohledu na dosažení limitu pro samotný odvod dorovnávací daně. Informační přehled k tuzemské dorovnávací

12 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

dani se podává **do 10 měsíců od skončení zdaňovacího období**, daňové přiznání k ní se podává ve stejné lhůtě. Tuto lhůtu nebude možné prodloužit.

Informační přehled k přiřazované dorovnávací dani se podává **do 15 měsíců od skončení zdaňovacího období** (u prvního podání skupiny činí lhůta 18 měsíců), daňové přiznání do 22 měsíců od skončení daňového období. Platí, že postačuje podání informačního přehledu i jiným členským subjektem skupiny, pokud je podán ve státě, s nímž má Česká republika smlouvu o výměně informací.

Dorovnávací daň je splatná ve lhůtě pro podání daňového přiznání. Návrh zákona připouští i nepodání daňového přiznání, v takovém případě se fikcí stanoví daň **ve výši 0,- Kč** a neuplatní se pokuta za opožděné daňové tvrzení.

Prekluze – lhůta pro stanovení dorovnávací daně

Návrh zákona stanoví od daňového řádu odchylnou úpravu délky i běhu lhůty pro stanovení dorovnávací daně, která je zároveň i lhůtou pro její placení. Délka lhůty je **čtyřletá**, počítá se od data splatnosti daně. Obecná pravidla přerušení a stavění lhůty se neuplatní, pouze v případě řízení před soudem dochází k jejímu stavění. Dodatečné daňové přiznání na nižší daň půjde podat pouze ve tříleté lhůtě.

Safe harbours – výjimky z povinnosti vypočítat dorovnávací daň dle standardních pravidel

Návrh zákona navazuje na evropskou úpravu i v tom, že připouští zjednodušení, resp. výjimky z povinnosti vypočítat dorovnávací daň dle standardních pravidel. Zatímco trvalé výjimky dosud nebyly zcela přesně vymezeny, dočasné výjimky již mají stanovený právní rámec a mohou vést k dočasné úlevě od předpokládaných rozsáhlých administrativních povinností.

Návrh zákona aktuálně prochází vnějším připomínkovým řízením a může se ještě měnit.

Pozn.: Článek byl aktualizován 10. ledna 2024.

13 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

Zastropování cen energií: Praktické tipy a zkušenosti

Velké podniky se zastropovanými cenami energií mají za sebou první vyhodnocení a podání Zpráv k majetkovému prospěchu. Shrnujeme naše zkušenosti se systémem AIS MPO a uvádíme praktické tipy, které můžete využít pro nadcházející červencové vyhodnocení za celé pololetí roku 2023.

Ivana Stibůrková
istiburkova@kpmg.cz

Silvie Beranová
sberanova@kpmg.cz

Lucie Kopřivová
lkoprivova@kpmg.cz

První Zprávy o posouzení nadměrného majetkového prospěchu velké podniky podávaly u ministerstva průmyslu a obchodu do 30. dubna 2023. Pokud podniky nepřesáhly absolutní limit veřejné podpory pro danou kategorii A–E a chtěly v režimu zastropování i nadále zůstat, musely zároveň předložit svému dodavateli energií za každou komoditu (elektrinu a plyn) nová prohlášení.

Kromě video-návodu pro vyplnění zpráv o posouzení nadměrného majetkového prospěchu pro velké podniky v systému AIS MPO, který ministerstvo v druhé polovině dubna zveřejnilo, přinášíme praktické poznatky a tipy, které vám mohou práci s dalším vyhodnocením a přípravou zprávy usnadnit:

1. **Zprávy v systému AIS MPO** přesně kopírují vzor uvedený v nařízení vlády. Velké podniky tak vyplní pouze výsledné údaje za jednotlivé komodity a odběrná místa. Žádný vzorový podpůrný soubor, který by velkým podnikům usnadnil samotný výpočet zveřejněn nebyl. Je proto potřeba, aby si **podniky zdrojový soubor s výpočtem vytvořily samy**, např. v excelu, a měly jej k dispozici pro případnou budoucí kontrolu a prokázání postupu při výpočtu.
2. **Skutečně čerpaný majetkový prospěch** se ve Zprávě vyplňuje **zvlášť za každé odběrné místo**.
3. **Způsobilé náklady** pro kategorie B až E se nicméně počítají **souhrnně za všechna odběrná místa**, zvlášť za elektrinu a zvlášť za plyn. Velký podnik proto do výpočtu způsobilých nákladů za jednotlivé komodity zahrne všechna odběrná místa. Následně v systému AIS MPO vyplní pouze vypočtenou hodnotu průměrné jednotkové ceny komodity za celý rok 2023, průměrné jednotkové ceny za rok 2021 a hodnotu 70 % odebraného množství komodity v roce 2021.
4. Po vykazání souhrnných dat za elektrinu a plyn dohromady se již **většina výpočtových ukazatelů dopočítává automaticky**. Velké podniky už jen vyplní informace o vybrané kategorii A–E, další přijaté podpore, případně o celkovém odvodu majetkového prospěchu za předcházející období atd.
5. Po vyplnění zprávy je potřeba **vygenerovat soubor pdf**, který pověřený zástupce podniku **podepíše**. Nabízí se hned **tři možnosti**, jak lze dokument podepsat: elektronicky přímo v systému AIS MPO (v takovém případě je nezbytné stáhnout si aplikaci WebSigner), elektronicky mimo portál AIS MPO, nebo ručně, přičemž se následně nahraje sken podepsaného dokumentu v pdf zpět do systému.

14 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

Na co se musí velké podniky v režimu zastropování připravit?

Podniky, které pokračují i nadále v režimu zastropování, budou muset za období od 1. ledna do 30. června 2023 opětovně posoudit skutečně čerpaný majetkový prospěch a do 31. července 2023 **podat zprávu v systému AIS MPO**. Upozorňujeme, že tato povinnost se bude vztahovat také na velké podniky, které sice v režimu zastropování již přihlášeny nejsou, ale odebíraly elektřinu nebo plyn za zastropované ceny do konce dubna 2023. Zároveň se povinnost může vztahovat na ty velké podniky, které již elektřinu nebo plyn za zastropované ceny za měsíce duben až červen 2023 neodebíraly, ale vznikl jim majetkový prospěch za 1. čtvrtletí. Jednotlivá období se totiž posuzují vždy od 1. ledna 2023 do konce příslušného kalendářního čtvrtletí. Trvání povinnosti ověřujeme u ministerstva.

Zároveň musí velké podniky, které nepřekročí maximální možný limit a budou chtít i nadále zůstat v režimu zastropování, **do 31. července 2023** předložit svému dodavateli energií opětovně **prohlášení zákazníka za elektřinu a plyn**.

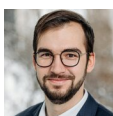
Vývoj ohledně zastropovaných cen a dostupných výkladů sledujeme, a rádi vám v případě zájmu poskytneme podporu při vyhodnocení prospěchu nebo vyplnění Zprávy.

15 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

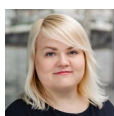
© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Jakých úroků se domáhat u správce daně?

V průběhu správy daní může dojít k situaci, kdy budou daňovému subjektu (ať už legitimně nebo neoprávněně) zadržovány finanční prostředky, které by jinak měl k dispozici ke své podnikatelské činnosti. Jaké druhy úroků může v takovém případě daňový subjekt po správci daně požadovat? Přinášíme jejich přehled.

Tomáš Kočař
tkocar@kpmg.cz

Šárka Bližňáková
sbliznakova@kpmg.cz

Daňový řád upravuje tři druhy úroků hrazených správcem daně:

- úrok z vratitelného přeplatku,
- úrok z nesprávně stanovené daně a
- úrok z daňového odpočtu.

Pro všechny tyto úroky platí základní pravidla, podle nichž úrok vzniká automaticky za každý den, kdy jsou splněny podmínky pro jeho vznik. Úrok, který nepřesáhne částku 1000 Kč, se nepředepíše a nevzniká povinnost jej uhradit. Proti postupu správce daně v souvislosti s předepsáním a vyplacením úroku se přitom může daňový subjekt bránit námitkou.

Úrok z vratitelného přeplatku slouží ke kompenzaci daňového subjektu v případě, že správce daně otálí s vrácením, použitím nebo převedením vratitelného přeplatku. Vzniká dnem následujícím po dni, kdy správci daně uplynula pro tento transfer [lhůta](#). Avšak nikoliv v případech, kdy daňovému subjektu vzniká úrok z daňového odpočtu nebo když správce daně prodlévá s vyplacením úroku samotného (tzn. daňový řád vylučuje tzv. úrok z [úroku](#), se kterým se lze setkat zejména v řízeních započatých před poslední novelou daňového řádu). Po skončení úročení správce daně úrok připsá na osobní daňový účet a vyrozumí daňový subjekt. Tento úrok se automaticky nestává vratitelným přeplatkem a pokud jej chce daňový subjekt vrátit, musí správce daně požádat. Výše úroku je stanovena ve shodné výši jako úrok z prodlení, který by dopadal na daňový subjekt v případě prodlení. Ten v současnosti odpovídá repo sazbě ČNB navýšené o 8 procent, činí tedy 15 procent p.a.

Úrok z nesprávně stanovené daně oproti tomu slouží jako náhrada daňovému subjektu pro případ, že správce daně vůči němu nezákonně či nesprávně jednal, a předpokládá tak již větší pochybení správce daně než jen prodlení. Jeho základem je nezákonně zvýšená daň, nezákonně snížený odpočet anebo nezákonný či nicotný zajišťovací příkaz. V případě, že se však nezákonně doměřená daň nebo daňový odpočet neodchylují od daňového tvrzení, daňovému subjektu úrok nenáleží. Stejně tak si daňový subjekt na úrok nesáhne v případě, že by následně vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, rozhodnutí by bylo učiněno na základě padělaných dokladů či trestného činu daňového subjektu, nebo při stanovení peněžitého plnění v rámci dělené správy (například poplatky stanovené celní správou). I výše tohoto úroku odpovídá výši úroku z prodlení, přičemž v případě exekučního řízení je po dobu jeho trvání zvýšena na dvojnásobek.

16 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

Úrok z daňového odpočtu slouží ke kompenzaci daňového subjektu v situaci, kdy správce daně po delší dobu prověřuje jeho nadměrný odpočet. Vzniká ode dne následujícího po uplynutí doby 4 měsíců od podání daňového tvrzení. A to i za předpokladu, že správce daně prověřuje daňový odpočet zcela legitimně. Základem pro výpočet tohoto úroku je daňový odpočet stanovený správcem daně. Nevzniká však za dobu, kdy správce daně vyčkává na krok daňového subjektu, tedy například když mu zašle výzvu k odstranění vad podání nebo se má daňový subjekt vyjádřit k výsledku dosavadního zjištění. Oproti předchozím úrokům je úrok z daňového odpočtu stanoven pouze v poloviční výši úroku z prodlení.

Vyčkávání správce daně s úhradou či převedením finančních prostředků daňovému subjektu není zadarmo – legislativa umožňuje tyto prostředky zhodnotit. **Připsání úroku** je automatické na základě zákona, přesto doporučujeme ověřit si jeho výši a zda byl připsán na osobní daňový účet. Vzhledem k současné výši repo sazby se totiž mohou jednotlivé úroky dostat do zajímavých výší.

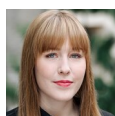
Úrokům, které dopadají na daňové subjekty, jsme se věnovali v předchozích [článcích](#).

Whistleblowing za dveřmi. Co přinese nový zákon a proč nechrání anonymní oznamovatele?

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů prošel Senátem a nyní míří k prezidentovi. Jeho účinnost se očekává již ke konci letošního léta. Návrh provádí evropskou směrnici o ochraně oznamovatelů možných protiprávních jednání na pracovišti (whistleblowerů) a přinese nové povinnosti pro široký okruh tzv. povinných subjektů.

Martin Čapek
mcapek@kpmg.cz

Veronika Halalová
vhalalova@kpmg.cz

Mezi nimi jsou všichni zaměstnavatelé s více než 50 zaměstnanci. Na tyto povinné subjekty dopadne povinnost zřídit tzv. vnitřní oznamovací systém a zajistit ochranu oznamovatelů, kteří jej využijí.

Oznamovací systém a další povinnosti

Pokud jde o podobu oznamovacího systému, zákon mlčí. Zaměstnavatel si tak může zvolit, jak zajistí, aby byl schopen přijímat, vyhodnocovat a řešit oznámení nejen svých zaměstnanců, ale i dalších osob – například stážistů či uchazečů o zakázky. Ti totiž budou oprávněni podat oznámení písemně nebo ústně a na žádost také osobně. Zaměstnavatel bude muset v zákonných lhůtách vyřizovat podaná oznámení a zajistit komunikaci s oznamovatelem i ochranu jím poskytnutých informací. Nejčastějším řešením bude patrně vnitřní oznamovací systém poskytovaný externím dodavatelem ve formě softwarového řešení.

K obsluze oznamovacího systému bude muset povinný subjekt zvolit **tzv. příslušnou osobu**, která bude mít za úkol přijímat oznámení, vyrozumět oznamovatele v příslušných lhůtách o přijetí a řešení jejich oznámení a navrhnout řešení těchto oznámení. Z dosavadní zkušenosti vnímáme, že řada společností má v úmyslu svěřit výkon funkce příslušné osoby jednomu ze svých zaměstnanců. Návrh zákona však nevylučuje variantu, kdy příslušnou osobou bude externista.

Návrh zákona požaduje, aby byli oznamovatelé chráněni před tzv. odvetnými opatřeními, tedy před jakýmkoli jednáním i opomenutím navazujícím na oznámení a souvisejícím s prací nebo jinou činností oznamovatele, které mu může způsobit újmu. Odvetným opatřením může být kupříkladu rozvázání pracovního poměru, odvolání z místa vedoucího zaměstnance, snížení mzdy nebo nepřiznání určitého příplatku, převedení na jinou práci a podobně.

18 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

Ochrana oznamovatelů a anonymita

Ochrany oznamovatelů, konkrétně těch anonymních, se týká i jedna z nejzásadnějších a nejdiskutovanějších otázek návrhu. Dle návrhu zákona totiž nejsou anonymní oznamovatelé chráněni od počátku, ale až od okamžiku, kdy jejich totožnost vyjde najevo tomu, kdo je může vystavit odvetnému opatření. Ze zahraničních zkušeností totiž vyplývá, že v subjektech, které již mají vnitřní oznamovací systém zaveden, jsou často oznámení o těch nejzávažnějších jednáních podávána právě anonymně. Vyloučení ochrany anonymních oznamovatelů proto může znamenat výrazně sníženou ochotu oznámení podávat.

Nejen regulace, ale i příležitost

Na zavádění vnitřních oznamovacích systémů a s tím související ochranu oznamovatelů se často nahlíží jako na nástroj pro tzv. udavače, který pro povinný subjekt znamená zbytečnou administrativu a nemalá rizika.

My se však domníváme, že zavedení oznamovacího systému přispívá zejména **k ochraně zaměstnavatele**. Mají-li zaměstnanci možnost oznamovat podezřelá jednání, zvyšuje se informovanost zaměstnavatelů o tom, co se v jejich podniku děje, a firemní kultura se stává transparentnější. V důsledku toho mohou zaměstnavatelé včas, efektivněji, a hlavně interně reagovat na nepravosti ve své společnosti. Příjemným bonusem je, že se tak mohou vyhnout nejen citelným sankcím, ale i poškození reputace. V konečném důsledku tak mohou předejít ztrátě zákazníků nebo v případě veřejně obchodovaných společností také výraznému snížení jejich hodnoty.

19 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

Česko bude zálohovat PET lahve a plechovky

Ministerstvo životního prostředí pracuje na návrhu novely zákona o obalech, která má stanovit povinné zálohování nápojových obalů z plastů a z kovu. Jak bude zálohování PET lahví a plechovek v České republice vypadat?

Tomáš Kočar
tkocar@kpmg.cz

Karolína Kubíčková
kkubickova@kpmg.cz

Zálohování je v Česku dobře známé: při koupi některých druhů nápojů ve skleněné lahvi je k nápoji připočtena zvláštní částka ve výši **3 Kč**, která je po vrácení prázdné lahve vyplacena zpět. Podobný princip by měl být v budoucnu zaveden i pro nápojové obaly z plastu a kovu. Výrobce, ale i prodávající tak budou mít povinnost k částce, za kterou nápoj prodávají, připočítat částku zálohy. Ta by měla být stanovena jednotně pro všechny jednorázové nápojové obaly na **4 až 5 Kč**. Aby spotřebitelé získali zálohu zpět, budou muset neponičené nápojové obaly včetně etikety odnést zpět na místo k tomu určené.

Nově zálohované nápojové obaly

Zálohy se dotknou všech nealkoholických nápojů v plastových lahvích nebo plechovkách o objemu **0,1 až 3 litry**. Zálohovat se ale budou i alkoholické nápoje **s obsahem alkoholu do 15 %**. Výjimku ze zálohování budou mít obaly od mléka a mléčných výrobků a jednorázové skleněné obaly. Standardní skleněné lahve od vína by tedy také měly zůstat nezálohované.

Vrácení prázdných obalů

Podle prvotních informací ministerstva by se povinnost zpětného odběru měla týkat všech prodejen a čerpacích stanic s plochou větší než 50 m². Kromě toho budou muset vrácení obalů umožnit i online prodejci. Dobrovolně se pak budou moci zapojit menší obchody nebo stánky a obce.

Zejména malým prodejnám tak přibudou další povinnosti, které jim mohou prodej dotčených nápojů ztížit. Pro porovnání přitom na Slovensku, kde již zálohování PET lahví a plechovek funguje přes rok, musí obaly zpětně odebírat až **obchody s plochou od 300 m²**.

Operátor zálohového systému

Organizaci a fungování systému bude zajišťovat tzv. operátor. Půjde o entitu založenou výrobcí, kteří dodávají na trh více než 80 % jednorázových nápojových obalů. Operátor bude mít na starosti tvorbu celého systému, jeho správu, koordinaci a financování.

20 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

Lepší třídění (plastového) odpadu

Zákonodárce chce zavedením zálohování PET lahví a plechovek přispět k lepšímu třídění těchto typů nápojových obalů. V roce 2021 se totiž dle [údajů](#) společnosti EKO-KOM podařilo zrecyklovat (materiálově využít) pouze 43 % z celkového množství plastů, 32 % plastového odpadu putovalo do spaloven a 25 % nebylo vytríděno vůbec. Co se týče hliníku, ze kterého jsou plechovky často vyrobeny, byl stav třídění ještě horší, recyklováno bylo pouhých 27 %, což znamená, že 73 % hliníku nebylo vytríděno vůbec.

Očekává se, že v roce 2029 bude zpětně odebráno 90 % těchto odpadů. Třídění nápojových obalů odděleně od ostatního plastového či kovového odpadu zajistí recyklačním společnostem přísun materiálu a tyto obaly by se opět měly dostat na trh v podobě využitelného recyklátu.

Díky zálohování bude možné lépe naplňovat cíle pro povinný obsah recyklovaných plastů v nápojových obalech, které stanovuje zákon o obalech. Podle něj musí od roku 2025 PET lahve o objemu až 3 litry obsahovat nejméně 25 % recyklovaných plastů.

PET lahve a plechovky by se podle odhadů ministerstva mohly **začít zálohovat od roku 2025**. Návrh novely zákona o obalech zatím nebyl zveřejněn a není tedy jisté, jakou finální podobu bude systém mít.

21 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

Zásada obecné korporální loajality v praxi

Soudy se velmi často zabývají otázkou péče řádného hospodáře. Jde o požadavek kladený na osobu nebo subjekt, aby se při správě finančních záležitostí společnosti chovaly jako řádný hospodář. Méně často nejvyšší soudy projednávají zásadu obecné korporální loajality.

Petr Janíček
pjanicek@kpmg.cz

Šimon Dvořák
sdvorak@kpmg.cz

Tato zásada se týká vztahu mezi členy korporace, obvykle společnosti s ručením omezeným či akciové společnosti, a vyžaduje, aby její členové jednali v souladu se zájmy korporace jako celku, a nikoli pouze s vlastními zájmy nebo zájmy určitých skupin členů. Zásada obecné korporální loajality klade důraz na jednání v souladu s etickými standardy, transparentností, důvěrností a povinností omezit konflikty zájmů. Zvláště důležité je to při rozhodování o případech, kde existuje podezření z porušení povinnosti jednat v nejlepším zájmu společnosti jako celku nebo ze zneužití mocenského postavení pro osobní prospěch či prospěch úzké skupiny osob.

V rozsudku 27 Cdo 2232/2022 ze dne 9. května 2023 Nejvyšší soud posuzoval případ, kdy majoritní společník zneužíval své právo tak, že opakovaně prosadil do funkce likvidátora jím vybranou osobu (syna a následně manželku) a tím ovlivňoval průběh likvidace. Společnost díky tomu pokračovala ve své činnosti i v průběhu likvidace, a to způsobem, který mu vyhovoval. Minoritní společník v tom ovšem spatřoval poškození svých zájmů. Princip obecné korporální loajality společníka vůči společnosti soud v tomto případě postavil nad práva většinového společníka a dovedl, že majoritní společník *vahou svých hlasů opakovaně prosadil do funkce likvidátora osobu jemu blízkou s cílem, aby likvidace probíhala pomalu, resp. neprobíhala vůbec a společnost mohla „fungovat“ až do uspokojení jeho pohledávek. NS dále uvedl, že postup majoritního společníka je v rozporu se základním účelem likvidace vyjádřeným v občanském zákoníku a v jeho důsledku dochází k záměrným a neodůvodněným průtahům v likvidaci. Soud uzavřel, že v postupu majoritního společníka lze spatřovat nedostatek loajality.*

Zásada obecné korporální loajality je důležitá pro každého společníka nebo akcionáře, protože zahrnuje povinnost zachovávat loajalitu vůči společnosti. Její porušení může vést **k povinnosti nahradit vzniklou újmu a potenciálně i k vyloučení ze společnosti**, například pokud společník poškodí její pověst nebo vytváří negativní obraz o její činnosti na veřejnosti. Celkově lze říci, že ukončení společenské účasti není snadné a podmínky pro dobrovolný odchod mohou být velmi složité. Vyloučení ze společnosti je poslední možností. Postup musí být proveden správně a důsledky tohoto kroku jsou vážné.

Čeká nás od nového roku povinná elektronická fakturace?

Pokud bude schválena směrnice EU nazývaná VAT in the Digital Age (ViDA), čeká daňové subjekty implementace požadavků na digitální výkaznictví. S účinností od 1. ledna 2024 by totiž mohly členské státy uložit povinnost elektronické fakturace.

Veronika Výborná
vvyborna@kpmg.cz

Lukáš Arazim
larazim@kpmg.cz

O vývoji v oblasti digitalizace systému DPH v Evropské unii jsme [zde](#) nedávno informovali. Cílem reformy ViDA je zavést povinné jednotné elektronické výkaznictví vůči správcům daně v členských státech EU. Navrhované změny se budou dělit na intrakomunitární a lokální (tj. na úrovni jednotlivých členských států EU) a budou spuštěny v několika fázích.

Na intrakomunitární úrovni by k významným úpravám mělo dojít **od ledna 2024**. Všechny osoby povinné k dani budou muset být schopny daňové doklady pro přeshraniční plnění vystavovat a přijímat elektronicky. Doklady musí splňovat požadavky evropské normy EN 16931. Bude třeba je vytvořit ve strojově čitelném formátu, např. XML, UBL, PDF/A3, nikoliv pouze v běžném formátu PDF. Rozšíří se také náležitosti daňových dokladů, například o IBAN dodavatele, datum splatnosti a případné informace o opravě daňového dokladu. Změnou v intrakomunitárním prostředí by také mělo dojít k úpravě souhrnných daňových dokladů.

Pokud členské státy schválí povinnou elektronickou fakturaci na lokální úrovni, zůstane sice implementace v jejich díci, avšak daňové doklady budou přesto podléhat evropské normě EN 16931. Ta se v současné době používá pro povinnou elektronickou fakturaci B2G (business to government). Aktuálně jsou obdobné systémy zavedeny například v Itálii, Španělsku nebo Maďarsku.

Od ledna 2024 budou moci členské státy zrušit povinnost správce daně předem povolit nebo ověřit vystavování elektronických faktur osobami povinnými k dani na národní úrovni. Elektronické daňové doklady rovněž nebudou podléhat souhlasu jejich příjemce. Elektronická fakturace se stane standardní součástí směrnice o DPH. Naopak používání „papírových“ daňových dokladů bude možné pouze za předpokladu, že je členský stát na národní úrovni povolí.

Důležité termíny

Nutno připomenout, že plánované datum 1. ledna 2024 pouze zakládá právní rámec pro implementaci elektronické fakturace. Plné účinnosti tato směrnice nabude dle současných odhadů až **od roku 2028**. V období od 1. ledna 2024 do 31. prosince 2027 se jedná o pouhou možnost zavést povinnou elektronickou fakturaci, která se členskými státy nabízí, pokud tak neučiní, budou v tomto období moci využívat stávající zavedené systémy.

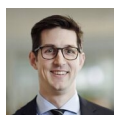
23 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

Připomeňme, že v oblasti výkaznictví a kontroly vykazovaných dat přijaly členské státy EU mnohdy odlišné systémy (SAF-T, kontrolní hlášení, e-ledgers, atd.). Na této úrovni by se v budoucnu nemělo nic měnit, kontrolní mechanismy zavedené národními daňovými orgány tak zůstanou do doby implementace směrnice ViDA nezměněné.

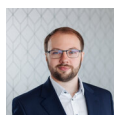
Jak k výše uvedenému přistoupí ČR zatím není známo. Vývoj v oblasti ViDA nadále sledujeme a o dalších krocích v digitalizaci systému DPH v Unii vás budeme informovat.

NSS ke službám přijatým ze skupiny

Nejvyšší správní soud v rozsudku 10 Afs 93/2021–69 rozhodoval o daňové uznatelnosti nákladů, které společnost vynaložila na služby poskytované skupinou. Podle správce daně společnost nedoložila, jaké služby od skupiny obdržela, kdo konkrétně je poskytl a kdy. Soud konstatoval, že společnost musí prokázat, že vnitropodnikové služby v tvrzeném rozsahu skutečně přijala a přinesly jí užitek.

Filip Svoboda
fsvoboda@kpmg.cz

Martin Král
mmkral@kpmg.cz

Skupina společnosti poskytovala služby ve třech oblastech: poradenství související s výrobou, pomoc při refinancování závazků a podpora podnikání (IT, HR, manažerské služby, právní poradenství atd.). Správce daně odmítl daňovou uznatelnost nákladů, protože společnost dostatečně nedoložila, že jí služby byly poskytnuty a za jakou cenu.

Nejvyšší správní soud v případě nákladů na poradenství ve výrobě námitkám společnosti vyhověl. Za nepřiměřený přitom označil požadavek správce daně, aby společnost doložila každou jednotlivou „výrobní radu“ a vyčíslila s ní související úsporu, ze které dodavatel vypočítával odměnu. **Podle soudu stačí, že společnost zdůvodnila, jak se výrobní rady konkrétně projeví ve sledovaných oblastech** a uvedla, jakých úspor či navýšení výroby s jejich přispěním dosáhla.

NSS se naopak ztotožnil se závěry správce daně ve vztahu ke službám souvisejícím s refinancováním úvěru a podpůrným službám. Společnost dle něj nedoložila podmínky čerpání, ani výši úvěru poskytnutého společností ve skupině. Dále neprokázala, že jí alokovaná část ceny poradenství vypočtená jako poměr čerpání a celkového úvěru poskytnutého skupině, byla správná. Z podkladů navíc ani nebylo zřejmé, čeho se služba konkrétně týkala.

Ani v případě podpůrných služeb nebyly podle NSS předložené dokumenty a další důkazy (svědecké výpovědi, e maily) dostatečné. Společnosti se **nepodařilo doložit skutečný obsah a fakturovanou cenu** za desítky milionů korun. Požadavek správce daně na doložení podrobnějších informací k přijatým plněním než jen obecných vyjádření k jednotlivým oblastem spolupráce, byl podle soudu oprávněný.

U vnitropodnikových služeb se musí prokázat tvrzený rozsah a užitek

Ze závěrů NSS vyplývá, že pro daňovou uznatelnost nákladů na vnitropodnikové služby obecně platí stejná pravidla jako pro služby nakoupené od třetích stran. Společnost musí konkrétně prokázat, že vnitropodnikové služby v tvrzeném rozsahu skutečně přijala a přinesly jí užitek. **Zároveň musí řádně zdůvodnit výši ceny, kterou za služby zaplatila.** To je důležité hlavně v případě, kdy se celková cena rozpočítává mezi jednotlivé společnosti ve skupině pomocí alokačního klíče.

V praxi se stále častěji setkáváme s tím, že společnosti nemají k dispozici dostatek podkladů prokazujících přijetí služby, její rozsah a užitek, a to nejen ve vztahu ke spojeným osobám.

25 | Daňové a právní aktuality – červen 2023

Ačkoliv tento rozsudek dává určité vodítko, jaký rozsah podkladů lze racionálně požadovat, očekáváme, že správce daně bude v podobných případech požadovat velmi podrobnou dokumentaci k přijatým službám, obzvláště k těm poskytnutým skupinou.

SDEU k režimu DPH u dodání elektřiny na dobíjecí stanici

Soudní dvůr Evropské unie v aktuálním rozsudku konstatoval, že dobíjení elektrických vozidel a poskytování souvisejících služeb tvoří komplexní plnění spočívající v dodání zboží.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Victorie Krejčíková
kpmg@kpmg.cz

V posuzovaném případě (rozsudek C-282/22) se jednalo o provozování veřejně přístupných dobíjecích stanic pro elektrická vozidla, přičemž byly zákazníkům poskytovány následující činnosti:

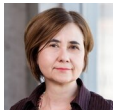
- zpřístupnění dobíjecího zařízení (včetně propojení nabíječe s operačním systémem vozidla),
- zajištění přívodu elektřiny s vhodně nastavenými parametry do baterií vozidla,
- poskytování potřebné technické podpory pro uživatele vozidel,
- zpřístupnění digitální aplikace, která uživateli umožňuje rezervovat si konektor, prohlížet si historii transakcí, a také nákup kreditů v elektronické peněženke pro následné použití k platbě za dobíjení.

SDEU nejprve uvedl, že plnění spočívající v zajištění přívodu elektřiny do baterie elektrického vozidla je dodáním zboží. Použití vhodného zařízení k dobíjení, technická podpora a poskytnutí digitální aplikace představují samy o sobě poskytnutí služby. Nicméně v daném případě se jedná o vedlejší plnění, které nutně doprovází dodávku elektřiny, protože slouží jako prostředek k tomu, aby bylo možné za co nejlepších podmínek využívat dodávku elektřiny nezbytnou k pohonu elektrického vozidla.

SDEU tedy došel k závěru, že odběr elektřiny představuje charakteristický a převládající prvek jediného komplexního plnění, který spočívá v dodání zboží ve smyslu článku 14 odst. 1 směrnice Rady 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty.

Stručné aktuality, červen 2023

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou nebo dvěma větami.

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

KRÁTCE Z DOMOVA

- Ve Sbírce zákonů vyšla novela (152/2023), která mění stavební zákon a některé související zákony.
- Ve Finančním zpravodaji číslo 7/2023 vyšlo Sdělení ke Smlouvě mezi Českou republikou a Kolumbijskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu (Sbírka mezinárodních smluv č. 39/2015).
- Vláda schválila novelu zákona o spotřebních daních, která vrací sazbu spotřební daně z motorové nafty na původní výši 9,95 Kč za litr, a to s účinností od prvního dne měsíce po vyhlášení zákona.
- Prvním čtením v Poslanecké sněmovně prošla novela zákona o investičních pobídkách, která mimo jiné navrhuje zrušit povinnost vlády schválit každou o investiční pobídku.

KRÁTCE ZE ZAHRANIČÍ

- Rada ministrů financí EU našla shodu na další [novelizaci směrnice](#) o administrativní spolupráci v oblasti daní (tzv. DAC8). Novela zavede oznamovací povinnosti pro poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivy a se subjekty s nimi operujícími. Ti budou mít povinnost oznamovat směnné transakce a převody oznamovaných kryptoaktiv uskutečněné jejich zákazníky. Součástí novely jsou i další oblasti jako např. výměna závazných posouzení týkající se fyzických osob nebo omezení informační povinnosti pro zprostředkovatele přeshraničních uspořádání, kteří jsou vázáni profesní mlčenlivostí. Více informací [zde](#).
- V Úředním věstníku byla vyhlášena [legislativa](#) k souboru opatření Fit for 55. Součástí je i Nařízení 2023/956 ze dne 10. května 2023, které zavádí mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích (tzv. uhlíkové clo).
- Evropská komise zveřejnila [návrh](#) zásadní reformy celních předpisů.
- Evropská komise bude 28. června 2023 projednávat jednotný režim uplatňování srážkových daní (tzv. FAST) a 12. září 2023 stanovení jednotného základu daně v EU (tzv. BEFIT).
- Jednání států skupiny G7 podpořilo dokončení prací na Pilíři 1 (změna rozložení zdaňovacích práv ve prospěch zemí prodeje) s tím, že státy sdružené v Inkluzivním rámci OECD by mohly uzavřít příslušnou mnohostrannou dohodu do konce července 2023.

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.